

Apstiprināts:

Saldus Bērnu un jaunatnes centra
direktore Dace Vaļko
2025. gada 24. septembrī

Nemateriālā kultūras mantojuma apgūšanas un pārmantošanas programma
Pulkā eimu, pulkā teku

Austrumkursas stāstnieku konkurss “TECI, TECI, VALODIŅA” pusfināls

Nolikums
2025./2026.mācību gads

MĒRĶIS

1. Bērnu un jauniešu kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā lietpratības veicināšana un iesaistīšanās Dziesmu un deju svētku tradīcijas saglabāšanā un kopšanā.

UZDEVUMI

2. Mutvārdu kultūras izpratnes veicināšana, stāstīšanas tradīciju atjaunošana, uzturēšana un attīstīšana, rosinot pašizpaušmi stāstīšanas jomā un aktīvi līdzdarbojoties mūsdienu tautas mutvārdu kultūrā.

3. Stāstīt prasmes un valodas izjūtas attīstīšana, vārdu krājuma bagātināšana, runas un saziņas prasmju izkopšana.

ORGANIZĒTĀJI

4. Saldus Bērnu un jaunatnes centrs.

DALĪBNIEKI

5. Konkurssā piedalās bērni un jaunieši līdz 21 gada vecumam, kuri interesējas par tautas mutvārdu daiļradi un paši ir/vēlas būt aktīvi stāstītāji dažādās ikdienas un/vai svētku situācijās.

6. Konkursa finālā var piedalīties:

1) iepriekšējā gada stāstnieku konkursa finālisti, kas izcīnījuši *Dižā stāstnieka* nosaukumu un ar labiem rezultātiem piedalījušies novada konkursā;

2) reģionālo pusfinālu uzvarētāji – folkloras kopu dalībnieki;

3) jebkurš cits stāstnieks, kas izvirzīts konkursa finālam reģionālā pusfināla konkursa kārtā;

4) par *Stāstnieku ķēniņa* titulu var sacensties dalībnieki, kas *Dižā stāstnieka* nosaukumu ieguvuši 3 reizes. *Stāstnieku ķēniņa* titulu var iegūt gan jaunākajā, gan vecākajā dalībnieku grupā. Jaunākās grupas *Stāstnieku ķēniņš* var pretendēt uz *Stāstnieku ķēniņa* titulu vecākajā grupā, ja, turpinot piedalīties stāstnieku konkursā vecākajā grupā, ieguvis divus *Dižā stāstnieka* nosaukumus. Ķēniņu cīņā neuzvarējušie var piedalīties ķēniņu sacīkstēs nākamajā gadā.

Dalībnieka personas datu aizsardzības nosacījumi

7. Dalībnieki var tikt fotografēti vai filmēti, un fotogrāfijas un audiovizuālais materiāls var tikt publiskots ar mērķi popularizēt bērnu un jauniešu radošās un mākslinieciskās aktivitātes un atspoguļot to norises sabiedrības interesēs un kultūrvēsturisko liecību saglabāšanā.

8. Dalībnieka pedagogs ir informēts par pilngadīga dalībnieka un nepilngadīga dalībnieka vecāka vai aizbildņa rakstisku piekrišanu par to, ka dalībnieks var tikt fiksēts audio, audiovizuālā un fotogrāfiju veidā un viņa personas dati var tikt apstrādāti.

NORISE

9. Konkurssam ir trīs kārtas: ceturtdaļfināls (vietējais līmenis), pusfināls (reģionālais līmenis), fināls (valsts līmenis).

10. **1. kārtā – konkursa ceturtdaļfināls.** Dalībnieki piesakās pie bērnu un jauniešu folkloras kopas vadītāja. Notiek bērnu un jauniešu kopās līdz 2025.gada 21.oktobrim, un par tā organizēšanu un norisi atbild katras folkloras kopu vadītājs.

11. **2. kārtā – konkursa pusfināls.** Notiek **2025.gada 12. novembrī plkst. 11.00** Saldus Bērnu un jaunatnes centrā. Dalībniekus piesaka folkloras kopu vadītāji līdz **2025. gada 3. novembrim**, konkursa pusfināla rīkotājam – Saldus BJC – nosūtot aizpildītu pieteikuma anketu (*pielikums Nr.1*) par katru no konkursa pusfināla dalībniekiem Saldus BJC direktores vietniecei izglītības jomā Lienei Zeiliņai uz e-pastu: liene.zeilina@saldus.lv.

12. **3. kārtā – konkursa fināls.** Dalībnieki ir konkursa pusfināla uzvarētāji. Koordinators līdz 2025. gada 26. novembrim fināla rīkotājam – VIAA – iesniedz aizpildītu pieteikuma anketu (*pielikums Nr.1*) par katru no konkursa fināla dalībniekiem un kopīgu pusfināla uzvarētāju sarakstu VIAA Nemateriālā kultūras mantojuma nodaļas folkloras projektu koordinatorei Mārai Mellēnai uz e-pastu: maria.mellena@viaa.gov.lv.

13. Konkursa fināls paredzēts **2025. gada 29. novembrī** Rīgas Latviešu biedrībā. Konkursa finālu rīko VIAA sadarbībā ar tradicionālās kultūras biedrību "Aprīka", Rīgas Latviešu biedrības Folkloras komisiju, vērtē tradicionālās kultūras speciālistu komisija, piešķirot *Mazā stāstnieka, Lielā stāstnieka, Dižā stāstnieka* un *Stāstnieku ķēniņa* nosaukumus.

KONKURSA NOSACĪJUMI

14. Stāstījums ir latviešu literārā valodā, dialektā vai izloksnē. Uzstāšanās ilgums ir ne vairāk par piecām minūtēm. Ja dalībniekam nepieciešams ilgāks uzstāšanās laiks, par to iepriekš jāvienojas ar konkursa rīkotājiem. Vērtēšanas komisijai ir tiesības pārtraukt dalībnieka uzstāšanos, ja laika ierobežojums tiek pārsniegts. Uzstāšanās sākumā konkursa dalībnieks īsi iepazīstina ar sevi (vārds, uzvārds, dzīves vieta, folkloras kopa, var būt arī īss pasraksturojums) un paša izvēlētajā secībā stāsta: pasaku, atgadījumu un kādu citu īsu folklorai piederīgu stāstījumu.

15. Jaunākajā (1.- 3. klase) un vidējā grupā (4.-6.klase) dalībnieks stāsta: pasaku, atgadījumu no savas vai radnieku dzīves un vienu anekdoti vai kādu citu īsu folklorai piederīgu stāstījumu: ātrrunu, mīklu utt.

16. Vecākajā grupā (7.-12.klase un studenti līdz 21 gada vecumam) dalībniekiem ir iespēja brīvi izvēlēties, kādi un cik stāsti tiek sagatavoti konkursam un stāstīti, bet jāizstāsta vismaz divi žanru un stila ziņā atšķirīgi stāsti. Svarīgi, lai stāstījumi iekļautos uzstāšanās laikā (5 minūtes), latviešu folkloras tradicionālo stāstījumu žanru sistēmā (pasaka, teika, nostāsts, anekdote u.c.) un stāstnieks ņemtu vērā stāstīšanas situācijas īpatnības. Nevajadzētu izmantot autora sacerētu publicētu tekstu (humoresku, literāro pasaku, grāmatas fragmentu utt.). Stāstnieks var izmantot palīgīdzekļus – mūzikas instrumentus un priekšmetus (lelles, īpašus apģērba gabalus, stāstījumā pieminētas lietas utt.), drīkst izmantot tēlojumu un darbību, kā arī iesaistīt publiku dialogos un stāstījuma norisēs, taču jāņem vērā, ka galvenais ir stāsts un mutvārdu stāstījums.

17. *Stāstnieku ķēniņu* pretendentu sacīkstes uzdevumi katru gadu ir atšķirīgi, un tie tiek paziņoti dalībniekiem vismaz nedēļu pirms konkursa. Vismaz 10 dienas pirms konkursa pretendenti informē fināla organizatori, kādā veidā viņi vēlas saņemt šos noteikumus (norādot e-pastu vai citu kontaktinformāciju).

18. Konkursiem folkloras kopās un reģiona kārtā noteikumi var būt atšķirīgi.

VĒRTĒŠANA

19. Vērtēšana notiek trijās vecuma grupās:

- 1) jaunākajā (1.-3.klase),
- 2) vidējā (4.-6.klase),
- 3) vecākā (7.-12.klase un studenti līdz 21 gadu vecumam).

20. Vērtēšanas kritēriji:

1) tekstu izvēle (zināmi vai maz dzirdēti, cik interesanti un piemēroti situācijai un stāstnieka vecumam);

2) priekšnesuma izveide (tekstu sagatavošana un piemērošana stāstīšanai, stāstījuma raitums un gludums, stāstījumu sasaistīšana, precīzs ievads un nobeigums, teksta iespēju izmantošana – dialogi, mūsdienu konteksti, klausītāju iesaistīšana);

3) attieksme pret žanru tradīcijām un tekstu saturu (stāstu žanriskās piederības apzināšanās, kompozīcijas skaidrība, izpratne par to, kas un kāpēc tiek stāstīts un kāds ir šī stāsta vēstījums, saskaņa ar stāstītāja dzīves pieredzi, klausītājiem nezināmo vai nesaprotamo vārdu un reāliju paskaidrošana);

4) spēja piesaistīt un noturēt klausītāju uzmanību;

5) valodas precizitāte un izteiksmīgums (dzirdamība, saprotamība, izrunas un intonācijas precizitāte, nesamākslotība, pauzes, domas skaidrība, konsekvents valodas stila un izloksnes lietojums);

6) stāstnieka tēls (apgērbs, stāja, „stāsts par sevi”) un neverbālo izteiksmes līdzekļu lietojums (nesamāksloti žesti, mīmika, saziņas prasmes, iejušanās stāsta tēlos un notikumos).

21. Saskaņā ar minētajiem kritērijiem katrs vērtētāju kopas loceklis katru konkursa dalībnieku vērtē 1 līdz 10 punktu ietvaros:

- 10 punkti - „izcili”,
- 9 punkti - „teicami” – *Dižais stāstnieks*;
- 8 punkti - „ļoti labi”,
- 7 punkti - „labi”,
- 6 punkti - „gandrīz labi” – *Lielais stāstnieks*;
- 5 punkti - „viduvēji”,
- 4 punkti - „gandrīz viduvēji”,
- 3 punkti - „vāji”,
- 2 punkti - „gandrīz vāji”,
- 1 punkts - „ļoti vāji” – *Mazais stāstnieks*.

22. Cīņā par *Stāstnieku ķēniņa* titulu papildus tiek vērtēta stāstījumu repertuāra bagātība un daudzveidība, tā izmantojuma atbilstība situācijai, spēja improvizēt un stāstīt prasmes noturība – 3 gadus konkursa finālā iegūts *Dižā stāstnieka* nosaukums.

23. Konkursa ceturtdaļfinālus rīko un vērtē folkloras kopu vadītāji, pusfinālu rīko un vērtēšanas komisiju izveido reģiona folkloras kopu koordinators. Reģiona pusfinālos var iegūt tikai *Mazā* un *Lielā stāstnieka* nosaukumus vai citus dalībnieku meistarībai atbilstošus īpašus nosaukumus, bet ne *Dižā stāstnieka* un *Stāstnieku ķēniņa* nosaukumus.

24. Kopējo vērtējumu (*Mazais*, *Lielais stāstnieks*) nosaka, apkopojot atsevišķos vērtējumus:

- 1-6 punkti – *Mazais stāstnieks*;
- 7-10 punkti – *Lielais stāstnieks*

25. Uz finālu izvirzāmo dalībnieku skaitu nosaka, ņemot vērā konkursa dalībnieku skaitu, folkloras kopu skaitu novadā, dalībnieku priekšnesumu kvalitāti un iepriekšējo gadu panākumus finālā, savlaicīgi konsultējoties ar konkursa rīkotājiem un ņemot vērā, lai fināla dalībnieku kopējais skaits nebūtu vairāk par aptuveni 100.

FINANSĒJUMS

26. Dalībnieku piedalīšanos konkursa pusfinālā finansē iestāde, kuru dalībnieki pārstāv. Dalībnieka nokļūšanu uz konkursa finālu finansē Saldus Bērnu un jaunatnes centrs (maršrutā: Saldus – Rīga – Saldus)

KONKURSA ORGANIZATORI

27. Saldus Bērnu un jaunatnes centrs, atbildīgā persona par konkursa pusfināla norisi Liene Zeiliņa, e-pasts: liene.zeilina@saldus.lv.

Pieteikuma anketa

Stāstnieku konkursam "TECI, TECI, VALODIŅA"
 līdz 2025. gada 3. novembrim iesūtīt uz e-pasta adresi liene.zeilina@saldus.lv

Valstspilsēta /reģions	
Izglītības iestāde	
Folkloras kopa	
Dalībnieka vārds, uzvārds	
Vecums	
Klase/kurss/grupa	
Pedagogs/i (vārds, uzvārds)	
Piedāvātās programmas īss apraksts	
Kuru gadu piedalās konkursā novadā un kad piedalījies finālā Rīgā	
tālrunis	
e-pasts	

Folkloras kopas vadītāja/s: _____

Datums: _____